

Kárésiya

Ísu wíyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai afa'móráe-aataiya'i afakaeté-aataiya'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái Kárésíyaa-marafa'-waasi Ísuní aampa'ó kun-kwáási agaimái mágimakaiye. Ímba Yúndaa-waasin-ofo fí'onkaa-waasifa'a Ísun-aai simátímapa'a kuwasá timankúnkúmba ésa Ísuní aampa'á kuráawe. Ánaaembá Póron-aai símai sáwí'a uwánkaron-kwaasi Kárésíyaa-marafa'a tésa sésa arupíse úmai méraawin-owe Maníkó sinkwae sésa Móseseni ámáámba arááiwááero karo'lá wésewe. Tuwímbai minkáró'lááisáfesa érai'e sésa pósa Ísuní aampa'á ímba kawe'-úmai arááiwakaawe. Póro iséna maarán-ááímá agaimaréna séna Ísun-aaisafesa érai'e sésa wenká'a timankúnkúmba owí aantentafena Maníkó séna arupíse úmai méraawin-owe síníye. Minááisáfesa érai'e sésa Ísuní aampa'á kawe'-úmai arááiwááero séna maanáái agaimái Kárésíyaa-marafa'a méraan-kwaasi mágimakaiye.

1-2 Kemá Póro maanáúfái agai-timúmpo Fasi'aénkóní waási Kárésíyaa-marafa'a méraawi ísáaro. Kesétaamo Fasi'aénkóní waásimo kesé'o méraawiye kembiwísáfeta séta kawe'-úmai méraaro wésune. Ísu Káráisitiye Maníkó kentáásifowama Ísumbo pukáimpinkembo íyáfasinankaraiwaiye kentáfésarai sésarai aantá-waasi-i'a éma kesáái kosimátíma'mae núwo

sésarai si'mákaayamba ímba waási miwítí
imáyáafinkemba si'mákaifo Maníkó
wení imáyáafinkemba si'mákaifo ísáaro.

³ Maníkó kentáásifowawe Fasi'aénkó
Ísu Káráísitiye úwoi túwa'nai esarai
faru wéuwatinkaayantafe'a in-
aimá wésune. ⁴ Sáwí'o úmaimo
méraampinke-fasi'aenko ta'ótokaimpinkemba
faúsinkaindasafenasaawe sáwítaamo
wéundafinkemba maisiyuwáíndasafenasaawe
Fasi'aénkó Ísu Káráísiti pukáye. Maníkó
kentáásifowan-imayaafinkemba miyá uráye.
⁵ Maníkón-áwí'o aasiyaasimó óraa'o úmaimo
waé'wae'o úmaenamo iyínda érai'-aain-ye.

Ásé-aai mimbórá-ááímó wérain-aai.

⁶ Ísu Káráísiti úwoi túwa'nai úwana Maníkó
wení waási-i'a uwátinkajindasafena táántowa'a
isé'a ááéma Maníkómbá wéauwe'a fí'on-
aaima wéisaantafeng mindásafena sáá'a
wéye. ⁷ Minááímá ímba kawel'-ásé-ááin-
ye. Tuwímbai Ísu Káráísitini ásé-aai waé'mai
karo'á wésesa kentí imáyáa wétafisewe.
⁸ Kesáwá'i wíyómpaken-kisau-waasiya'i
ímbo simátímakaunda-aaisaamo fí'on-aaimo
simátíménanasaamo éna Maníkó aaisambá
séna sáwí-meyamba simíniye. ⁹ Siyáunda-
aaima aneka'á sénaumpo ísáaro. Moóráwigomo
ímbo simátímakaunda-aaimo fí'on-aaimo
simátiminanamo éna Maníkó aaisambá séna
sáwí-meyamba amíniye.

¹⁰ Waási aamoi uwásinkaiwae sé'a minááímá
ímba wésumpo Maníkó kembá aamoi

uwásinkainkwae sé'a minááímá wésune. Ááémo waásimo aamoí uwásinkaiwae sé'o uráundantemba káf'e'a ímba miyá wéune. Káf'e'o waásimo aamoí uwásinkaiwae sé'o miyán-kísáúmó wémaekaa Ísu Káráisitini kísaura'ímba máúsino.

*Póromba aantá-waasi-i'a úmaimo
iyáfasinankarain-aai.*

11 Kesí waási íságro. Ásé-aaimo simátíma kaunda ímba waásiti imáyáafinkemban-
ye. **12** Ísu Káráisiti paápé éna simásíma kaifo ímba waási suwa'á ísaraumne.

13 Ááéma Yúndaa-waasiti áwáuma arááíwaewandara'a Ísuní aampa'ló wéaraaiwaewi tai'lánááwe sé'a áfááraumai sáwi'a uwátinkáfa'a kuráunda-aaima ísaraawé. **14** Kentáá síwá'námo uráantemba fasi'lámai arááíwae'a Yúndaa-waasiti áwáuma arááíwaewanda aaweyáá wée'a kesimantoísái íyáákaraumne.

15 Miyá uráumpo ímbo kesinómo masínkaronka'a Maníkó wemparí'a uwásinkena kendéwé siyáimba póna arumbá uwásinkena wení kísaura'ímba máéndasafena kembá wemparí'a uwámakaimbaniye. **16** Maníkómó siyáin-kanaamo tiyáimba wenááninko aráásimena séna fí'onkaa-waasi kesáái kosimátíma'mae núwo súwa'a isé'a minkánáá ímba waási kotísai e'a sé'a nórang-aaiya simátíma'maera nónaumno ímba sé'a **17** Yérúsaremu-naopa'a ímba wé'a Maníkóní aantá-waasi ímba kotísai e'a aantá-waasiti kísaura'ímba kesí aifari'o uráan-kwaasiya'a

ímba kotísai uráumpo Árépiyaa-marafa'a waásimo ímbo méraapa'a komé'a ánaaembä aneka'á Támásikasi-naopa'a kuráumne.

¹⁸ Komé'a kaumbo-áátái maisuwé'a Yérúsaremu-naopa'a wé'a Pítampa'a komé'a sísamaifakemba séfataase-no'waamba waé'a ¹⁹ minkánáá Fasi'aénkón-áfákon-awí'a Yémísimba awáné'a ímba fí'on-aanta-waasi tuwánaraumne. ²⁰ Maníkón-aúranka'a wéagaunda-aaíma ímba karo'-ááín-ifo érai'-aain-ije. ²¹ Minkánáá ímba fí'on-aanta-waasi tuwáné'a Yérúsaremu-naopa'a tuwé'a Síriyaa-marafa'e Sírisiyaa-marafa'e koméraawanasa ²² Ísu Káráísitini waási Yúndiyaa-marafa'o mérowi ímba kembá suwánésa ²³ kesáái aantemba isówasa tuwímbai sésa Ísuni aampa'ó wéaraaiwaiyawimo ésa tai'ánááwe séna áfááraumai tínkambaena kuráiwai kafé'a Ísun-aaí simátíma'maena wéniye suwasá isésa ²⁴ kentáfesa aamoí ésa Maníkón-awí'a mósa makáawe.

2

Pórowe fí'on-aanta-waasiye mimbórá-imáyáámó uráan-aaí.

¹ Maníkón-awí'a mósa márówq'a sísamaifakemba éiyain-aatai maisuwé'a moóráwigó Páánápáasiye kesé'a Yérúsaremu-naopa'a wékai moóráwigomba Táításinkwara'a áí'maekai wékai ² Maníkó kentáfena siyáintafe'a Yérúsaremu-naopa'a komé'a Ísuni waásiti óraa'-waasi aantemba túwaandu é'a fí'onkaawaasimo ásé-aaímo wésimatinundantemba simátíma kaumne. Ááémo simátíma kaundawe

káfé'o simátimundawe ásé-aai simátimunda-kisugo áú-iyain-kisaun-ifo sé'a simátimewanda ísaraawe. ³ Táítási kesé'a ména ímba Yúndaa-waasin-ifo Kíríki-waasigo kesé'a mérowasa áúma kárámai araénáémba uwó-ááímá Ísuni óraa'-waasi ímba siyáawe. ⁴ Tuwímbai karo'a sésa Káráísitini waási úne sésa miwisé'a túwaandu uráawanasa mindásafesa Ísuni óraa'-waasi minááímá siyáawe. Yúndaa-waasiti ámáánko ta'ótokaimpinkemba Ísu Káráísitin-aaigo faútinkáín-aai kotúfífaimai isánae

sésa keséta kotúwaandu ésa sésa Yúndaa-waasiti ámáámba arááíwæsa túma kárámai araénáémba oro sésa minááígó ta'ótorainkwae sésa Ísu Káráísitin-aaigo ímba faútinkainiye sumbánifo Ísuni óraa'-waasi miwí táái ímba isésa Táítási áúma kárámai araénáémba uwó-ááímá ímba siyáawe. ⁵ Miwití karo'-ááímá ímba arááíwaundasa póna ásé-aai érai'-aaima kempímbá fasi'ámai waé'wae'a ínaye. ⁶ Minóráá'-wáásísómbá kentáfesa sésa ásé-aaimo simátimakaanda-aai aantemba simátimiyo siyáawe. Minóráá'-wáásísáfesa tuwímbai sésa túwí'wara'-waasin-owe sewaná Maníkó túwítafená ímba imáyáa wéintafená kewárá'á ímba imáyáa é'a sé'a túwí'wara'-waasiya'o ína túwí'a wérain-kwaasiya'o wésune. Minóráá'-wáásísómbá kentáfesa moórá-aaiwara'a simátimiyo ímba sembá ⁷ maarán-ááímá sésa Maníkó Pítaantafená súwanamo Yúndaa-waasimo ásé-aai wésimatimintemba Maníkó entáféné siyáisa fí'onkaa-waasi ásé-aai wésimatimene kentáfesa siyáawe. ⁸ Maníkó Pítaamba fasi'aémbá amúwana Yúndaa-waasi

ásé-aai wésimatumintemba kewárá'á fasi'aémbá símakaisa'⁹a fí'onkaa-waasi wésimatumune.

⁹ Yémisiye Pítaa-we Yóniye Fasi'aénkó Ísuní waásiya'o káráwiyaawi kentáfesa sésa Maníkómó ámakaini'a uwo sésa Páánápáasinte kenté'a miwí tiyáámba símakaawe. Maarán-ááísáféta mimbórá-ímáyáá éta kerái fí'onkaa-waasi ásé-aai kosimátimeyauye. Miwí Yúndaa-waasi wésimatumewe. ¹⁰ Ísuní óraqá'-waasisomba mimbórá-ááímá simásimesa sésa óntaiyain-kwaasi túwa'nai oró-ááímá kosimátimiyo suwa'a mindásafe'a kewárá'á é'a imáyáá wée'a aaweyáá uráumne.

Póro Pítaaantafena séna sáwí'a ónemo siyáin-aai.

¹¹ Aaweyáá wée'a Ántíoku-naopa'a koméraawanana ánaaembá Pítaa túwa'a seyaafá'-wáásítí túranka'a Pítaaantafe'a sé'a sáwí'a uráane siyáumne. ¹² Ááéma Pítaa fí'onkaa-waasi Ísun-aaisafesa érai'emo sun-kwáásisé'a tómbá wénowasa tuwímbai-Yundaa-waasi Yémísimpakembá tésa sésa fí'onkaa-waasi túma kárámai araéñáémba oro. Yúndaa-waasi fí'onkaa-waasise'a tómbá ímba naaró suntáfena Pítaa áá'a úwana ifátuwena fí'onkaa-waasise'a ímba tómbá néna ¹³ póna kae'-ááiwárá'-wáásiyáání'a úwasa fí'on-Yundaa-waasi Ísun-aaisafesa érai'emo sun-kwáásí Pítaaamo úmba awánésa miwíwárá'á miyá-sáwí'á uwaná miyá-sáwí-áwáúgó Páánápáasini imáyáá tafisúmba wewárá'á miyá uráie. ¹⁴ Miyámó ombá érai'-ase-aaigoni aampa'a ímba arupíse úmai kombá kemá Póro tuwáné'a seyaafá'-wáásí túranka'a

Pítaaantafe'a sé'a emá Yúndaa-waasigo éma fí'onkaa-waasimo ontembá éma mindásafe fí'onkaa-waasisafe Yúndaa-waasimo ontembá oro miyán-áái sénafo ímba siyó

Pítaaantafe'a siyáumne.

Ísumpa'a timankúnkúmbo owí Maníkó séna arupíse úmai méraawin-owemo sin-áái.

¹⁵ Simásuwe'a Pítaaantafe'a maarán-áái siyáumne. Kentáásinfoisa Yúndaa-waasi pósá kentáá masínkaraqwata Yúndaa-waasisa éta ímba fí'onkaa-waasi éta miwímó sáwí'o ontentá ínta wéumpo ¹⁶ Yúndaa-waasiti ámaántaamo wéaraaiwaundawisafenasa Maníkó ímba arupíse úmai méraawin-owe sínifo Ísu Káráísitin-aaisafeta érai'emo séta simankúnkúmba úndawisafenasa séna arupíse úmai méraawin-owe sisatá isáumne. Maníkó kentáásáfena séna arupíse úmai méraawin-owe síndasafeta Ísu Káráísitin-aaisafeta simankúnkúnta wéune. Kentáásí ámaámbo arááíwáénanasaamo éna Maníkó suwánénasa arupíse úmai méraawin-owe ímba sínifo Ísu Káráísitin-aaisafeta érai'esaamo wésendawisafenasa Maníkó arupíse úmai méraawin-owe síníye.

¹⁷ Káráísityetaamo kááísaamisaamo méraundasa Maníkó kentáásáfena séna arupíse úmai méraawin-owe sisatá méraunda fí'onkaa-waasimo sáwí'o ontentá sáwí'a wéundasa Káráísiti misáwí-ímáyáá símakaisata sáwí'a wéune ínta sénaumne. ¹⁸ Yúndaa-waasiti ámaámbo tukáunda pó'a moórá-imayaamo é'o é'a sé'a Yúndaa-waasiti ámaámbo arááíwaenae. Minámáánkó arupíse uwásinkainkwaemo sékaa sáwí'a úsino. ¹⁹ Púwón-kwaasimo

Yúndaa-waasiti ámáámba arááiwáénanamo éna minámáánkó arupíse uwásinkainkwae-imayaamo ímbo ontembá miyáumai mé'a Maníkóntáf'e'a imáyáa wée'a wení kísau wémæ'e'a méraumne. ²⁰ Ísu Káráísitimbá aaraatáiyá'a tufuwana puwún-kanaara'a sáwi'o uráundawini áwáuma taí'áraimba póna kafé'a Káráísiti kesé'a meraisa'a kafé'o méraunda ááéraani'a ímba úmai méraumne. Marapá'a méraunda ímba úwoi mé'a Maníkón-ááninko kentáfena imáyáa éna pukáiwain-aaísafe'a érai'emo sé'a simankúnkúmba úndasafe'a aúí'a úmai méraumne. ²¹ Maníkómó símakainamaambo arááiwáéwisafena Maníkó séna arupíse úmai méraawin-owemo sinkakaa Ísu Káráísiti pukáimba úwoisafena pukáisino. Mindásafe'a sé'a Maníkómó úwoi wétuwa'nai-imba ímba úwoisamban-iyé wésune.

3

Ámáán-aai arááíwaesa timankúnkúmba owasamó on-áái.

¹ Kárésíyaa-marafaken-kwaasi sáwi-imayaamo owí ísáaro. Ísu Káráísitimbá tufuwana pukáin-aaíma afora'a simátimewana'a ísomba kentúrantankaan-úmai awáné'a kawé'-úmai ísaraambanifo tuwímbai tésa kentí imáyáa tafisewa'a uwó-ímáyáá wéowe. ² Maníkó wení ámútankomba ai'marówana kentirumpimbá kumbéraiye. Moórá-aaíma tísai ónaumne. Ámáámbo arááiwakaantafenawa'i ásé-aai isé'a érai'emo sentáfénawa'íyo mindásafena Maníkó wení ámútambá tímakaiye súndanifo ³ ímba kawé'-ímáyáá wéowe. Maníkóní ámútanko

kentirumpimbá méraisa'a pó'a aúí'o íyawini áwáuma ómbare'a káfé'a imáyáá ombá Yúndaa-waasiti ámáánko arupíse uwásinkainiye-imayaa wée'a ímba kawé'-ímáyáá wéowe.
⁴ Kawé'-ámbó arááiwakaamba kentópa'a tiyáintanta'a ímba sáwísamban-iye. ⁵ Maníkó wení ámútamba ai'marówana kentirumpimbá kumbéraisana Maníkó kempímbá fí'o-fí'on-kisaumo ímbo awánaraan-kisau maiyáye. Ámáámbo arááiwakaantafena ímba miyá éna ásé-aai isé'a érai'emo sé'o timankúnkúmbo uráantafena miyá urákiye.

⁶ Naaófá'á Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna Émbaramu Maníkón-aaisafena érai'emo sénamo amankúnkúmbo uráintafena Maníkó séna arupíse úmai méraane siyáimba ⁷ miyáumai Émbaramu uráintemba Maníkón-aaisafesa érai'emo sewí Émbaramun-araa'marimban-owe.
⁸ Naaófá'á Maníkó imáyáá éna séna ánaaembá fí'onkaa-waasi kesááisafesa érai'emo sésamo timankúnkúmbo íyawisafe'a sé'a arupíse úmai méraawin-owe sénaumne. Maníkómó ímbo miyámó uráink'a moóráwigó aúfáífimba ásé-aai agaimaréna séna Maníkó Émbaramuntafena séna en-ímáyáá é'a seyaafá'-máráfákén-kwáásí kawé'a uwátinkanaumne Maníkó siyákiye agaimaréna siyákiye. ⁹ Mindásafena naaófá'á Maníkó Émbaramumba kawé'a uwánkaraintemba wenááisafesamo érai'emo sésamo timankúnkúmbo owí kawé'a wéuwatinkaiye.

10 Naaófá'á Maníkón-aai aúfáífimba
 agaimaréna séna agaimakáin-amaampinkemba seyaafá'-
 ámáámbá ímbo arááíwa'mae iyíyawi
 Maníkómpákémbá miwítí sáwí-meyamba
 maénááwe
 agaimaréna siyáyiye. Mindásafena ámáámba
 kawe'-úmai arááíwáénana Maníkó aamoí ínýye
 sewí miwítí sáwí-meyamba wéraiye. **11** Naaófá'á
 aúfáífimba agaimaréna séna
 Maníkón-aaisafesa érai'emo sésamo
 timankúnkúmbo owísáfena Maníkó séna
 arupíse úmai méraawe simbá pósá
 aúí'a úmai méranaawe
 agaimaréna siyáyiye. Mindásafena ámáámbó
 arááíwaenáemo sewísáfena Maníkó ímbo arupíse
 úmai méraawin-owe séna wenááisafesa érai'emo
 sewísáfena arupíse úmai méraawin-owe wésiye.
12 Moóráfa'a agaimaréna séna
 ámáámba seyaafá'-ámáámbó
 arááíwaiyawi miwí méranaawe
 agaimaréna siyáyiye. Mindásafesa ámáámbó
 arááíwáesamo Maníkón-aaisafesa érai'e sésamo
 timankúnkúmbo ombá ímbo mimbórá-tántáá'án-
 ifo kae-tántáá'án-lye.

13 Moóráfa'a agaimaréna séna
 aaraa-táiyá'ó tínkamowasamo púwón-kwaasi
 sáwí-meyamba maésa puwónááwe
 agaimaréna siyáyiye. Minááísáfena seyaafá'-
 ámáámbó ímbo kanaa'á arááíwakaundasafenasa
 Maníkómpákémbá kentááfá'á sáwí-meyamba
 tifó séna Ísu Káráísiti faúsinkenasa misáwí-
 méyámbá we maéna pukákiye. **14** Maníkó

Émbaramuntafena séna seyaafá'-máráfákén-kwáásí kawe'á uwátinkanaumnemo siyáintemba fí'onkaa-waasi kawe'á uwátinkaindasafena Ísu Káráisiti kentáásí sáwí-meyamba maéna pukáiyе. Wenááisafeta simankúnkúmbo úndawisa Maníkómó siyáintemba wení ámútanko kentáásirumpimba méraindasafena Ísu Káráisiti faúsinkowana Maníkó kentáásí sáwí-meyamba ímba siménasa Ísumba amúwana pukáiyе.

Maníkó símai kááísamakain-aaiye Mósesembo simámakain-amaane minkáé'-áái.

¹⁵ Kesí waásisono. Waásimo wéomba imáyáan-oró. Kae'nárai mimbórá-ááímá símai tarímaresarai agaimakááyamba moóráwigo minááímá ímba taraiséna fí'on-aaima áuwimai síníye. ¹⁶ Miyáumai naaófá'á Maníkó Émbaramunṭafena símai fasi'ámakain-aaima siyáinka'a Émbaramuntafenawe aísaafitafenawe éna ánaaembo paápé índawintafenawe siyáiyе. Aúfáífimba agaimaréna séna aísaafitamtambo íyawisafena ímba siyáifo aísaafitamtambo índawintafena siyáiyе. Aísaafitamtambo ínýemo siyáiwai Ísu Káráisitin-iye. ¹⁷ Agaimaráúnda-aigoni áwáuma maarán-iye. Aifalá Maníkó Émbaramuntafena símai kááísamarena séna fasi'ámakaunda-aaima miyá ónaumne séna sáwifa'-aatai 430 aatai maisuwéna Mósesemba ámáámba ámakaiye. Énifo miyámó uráinka'a Maníkó Émbaramuntafenamo símáimo kááísamakain-aaiigo ímba tai'éna waé'wae'a wéiyе. ¹⁸ Maníkómó Mósesembo simámakain-amaambo arááíwaundasafenasa ímbanifo Maníkó

kawe'á uwátinkanqumnemo ááémo óraaka'o siyáintafena kawetá wéuwasinkaiye. Maníkó Émbaramuntafena kawe'á uwánkanaumne óraaka'a siyáintafena kawe'á uwánkarena póna kentáá kawe'á wéuwasinkaiye.

19 Maarán-ááísáfena Maníkó Mósesemba ámáámba ámakaiye. Sáwí'o owí Maníkóní ámáámba isésa sésa sáwí'o wéunda kafé'a isáúmne siyantafena Maníkó Mósesemba ámáámba ámakaiye. Minámáámbá wérainana Émbaramun-aísaafiko paápé índawintafenamo Maníkómó símaimo fasi'ámakaiwai paápé éna minámáámbá taí'ásuwainiye. Wiyómpaken-kisau-waasi Maníkóní ámáámba afufumpin-kwáásígón-áwí'a Mósesemba simámúwana simátímakaiye. **20** Énifo Maníkó Émbaramuntafenamo siyáimba wesáfénamo siyáiye. Kae'náraimo siyáamba afufumpin-kwáásígó ména wésimatimimbanifo Maníkó Émbaramuntafenamo siyáimba wesáfena siyáiye.

21 Ááémo Maníkómó símaimo tarímakain-aaima Maníkóní ámáánko ímba tararáíniye. Maníkó Mósesemba simámakain-amaankomo fasi'ámaimo wénamo waásimo aúí'o uwátinkáinkakaa minámáámbá wéaraaiwaewisafena Maníkó arupíse úmai méraawin-owe sisinó. **22** Énifo Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna sáwí-imayaago seyaafá'-wáásí ta'ótokaiye siyáiye. Maníkó séna Ísu Káráísitin-aaisafesamo timankúnkúmbo íywima kawe'á uwátinkanaumne símaimo fasi'ámakain-

aaima siyáintemba Ísu Káráísitin-aaisafeta simankúnkúmba éta kentáásí sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba faúsínkáye súndawisa kawe'á wéuwasinkaiye.

23 Ísu Káráísiti ímbo kunkónka'a ímba simankúnkúmba uráawandarata Maníkó Mósesembo simámakain-amaanko kentáá ta'ótokowana Káráísiti kumúnka'a simankúnkúmbo onda-ámbá Maníkó wéwisinkena ámáánko kentáá ta'ótokain-amba taí'ásinkaraiye.

24 Ísu Káráísiti ímbo kunkónka'a Maníkó Mósesembo simámakain-amaanko kentáá ta'ótokaiye. Maníkó séna miyámó ína'o é'a ánaaembra Ísu Káráísitin-aaisafesamo timankúnkúmbo íyawisafe'a arupíse úmai méraawin-owe sénäumne Maníkó siyáiyen.

25 Káfé'a Ísu Káráísiti é'a kunkáink'a wenááisafeta simankúnkúmba únanasa póna Maníkó Mósesembo simámakain-amaanko kentáá ímba aneka'á wéta'otoraiye.

26 Ísu Káráísitin-aaisafe'a timankúnkúmba é'a wesé'a kááísamai méraawisafe'a Maníkóní iyámpoín-owe. **27** Kembiwí nombó máémba Ísu Káráísitiye'a kááísamai méraawi wenkááni'a wéowe. **28** Ísu Káráísitiye'a kááísamai méraawisafe'a mimbórái'a úmai méraambla póna maarán-ááímá ímba óraa'-aain-iye. Tuwímbai Yúndaa-waasi owa'á tuwímbai fí'onkaa-waasi owa'á tuwímbai wayó-kísáúmó wémaewi owa'á tuwímbai úwoimo méraawi owa'á waaimá owa'á aaremá owa'á wéofo seyaafá'nánká mimbórái'a úmai méraawe. **29** Ísu Káráísitini waásimo é'o

é'a Émbaramumo uráintemba Maníkón-aaisafe'a érai'e wésembo pó'a Émbaramu aísaafi'a ombá póna Maníkó Émbaramuwe wení aísaafi'e kawé'á uwátinkainda-aaima símaimo tarímakaintemba kawé'á uwátinkainiye.

4

¹ Simátíménda-aaima ísáaro. Moóráwigo puwéna kesááninko kesí moparáwimbá máíníye sínana wemá aanafó póna iyámpói méraindasafena úwoi-waasiyaamba úmai mérainana ² afowámó simámakainda-waasigo wení moparáwinkálé miniyámpói'yá'lé káráwiyainana afowámó siyaintemba óraa'a éna mimbópáráwimbá máíníye. ³ Ááéma kesáá miyáumai iyámpóiyaamba úmai méta waántá-waasiti aambá wéaraaiwaewananasa minkwáántá-wáásí tááigo kentáá ta'ótokowana ⁴ Maníkómó siyáin-kanaa túwana ááninkomba ai'marówana marapá'á kumúwana moórá-ininko ma'ánkarowana Maníkó Mósesembo simámakain-amaamba wéaraaiwaena ména ⁵ minámáánkó kentáá ta'ótokaimpinkemba faúsinkaindasafenasa Maníkóní iyámpói-itá uwásinkaindasafenasa marapá'á kunkáiyе.

⁶ Maníkó kembiwí wení iyámpói-i'a ontáfena ááninkon-amutankomba ai'marówana kentirumpimbá kumbéraimba pó'a Maníkóntafé'a kesifowé wésembo ⁷ mindásafe'a waántá-waasi-taaigo ímba ta'ótokaiwai é'a Maníkón-áánini'a ombá póna áánintontafenamo to'mayaa úmakain-tantaa'a timíníye.

Póro Kárésíyaa-waasisafena óraa'-imayaamo uráin-aai.

8 Ááéma ímba Maníkónópa'a té'a ísaraamba karo-tántáá'é waántá-waasi-imayaawe mósá makáawana minímáyáágó kembiwí ta'ótokaaimbanifo ⁹ káfé'a Maníkómpá'á tiyáawana kembiwí wemá wétuwanaisa'a nóra séra sáwisan-tantaa'e aamoimó tain-tántáá'é mifá'á tirumbá waeré'a minkwáántá-wáásí-ímáyáá mósá maré'a miwítí kísäumo wémaentafe'a ewé wéseo. ¹⁰ Énifo tuwímbai-kanaawe tuwímbai-wiyone tuwímbai-kanaamo tómbó wénaane tuwímbai-aataiye mintántáákontáf'e'a karo'á sé'a óraa-kanaawe wése'a óraa'-imayaawéomba ¹¹ kempimbá nójí'naafí'a wéowana'a káfé'a Maníkón-aaiwara sáwi-aaiwara'a wéta'otoraawana póna kempimbá kesí kísäugo miwání anómba ímba paápé iyé-ímáyáá wéunana sirunkó umbaí wétaiye.

12 Kesí waásisono. Óraaka'a simátíménda ísáaro. Kembó ta'ótokain-amba tuwé'a kenkáámbá úmai méraumpo kembiwí kembó ta'ótokain-amba tuwé'a kenkáání'a oro. Kempimbó komaéwánda ímba sáwi'a uwásínkaraawe. ¹³ Sí'a úmbanifo ímba tiyuwé'a kówanda mé'a ásé-aai simátimewana'a ísaraawe. ¹⁴ Sáwi-sí'o úmba kesúma sáwi'a úwa'a miyá-sí'ó úwain-aaroi ímba inkaisé'a siyúmómba kawé'-úmai káráwiyaawe. Wíyómpaken-kisau-waasiya'i Ísu Káráísitiya'iyo komérowa'o káráwiyaantemba kenká'á miyáumai káráwiye'a ¹⁵ áwa'nai ónae sé'a kentí túrambo fi'máimo símakaankakaa kentí túramba fi'mái

símakaawisino. Kawe'-úmai káráwiye'a aamoí uwásinkaraambanifo káfé'a miyán-áámói-tántáá'á ímba wéraimba nóintafenawa'ijo.
16 Érai'-aaimo simátímakaundasafe'a kentáfé'a kesí namuro-wáásí iyé-ímáyáá wéowe.

17 Ísu Káráísitini ásé-aaigombo karo'ó waé'wáé'ó owí miwí sáwí-imayaafinkemba kentirumbá wéfaiyaresa sésa wenáái ísáafonifo kesááisa isáíwae sésa kentirumbá wéfaiyaraawe.
18 Kawe'-ámpá'á métinkanae sésamo kentirumbó faiyaráyambo éna mindá kawe'án-ye. Kemó kempímbó maewándawe moórá-naopa'o tamáúndawemo kawe'-ámpá'á métinkanaemo síyanamo éna kawe'án-ifo miwí ásé-aaigomba karo'á waé'wáé'á ésa kentirumbá wéfaiyaraawe.
19 Kesí iyámpóisono. Aaremó iyámpóiimo matinkánaesamo umbaimó máéntemba kembiwísafé'o imáyáamo únda sirunkó umbái wétaifo Káráísitinkaani'o íyamba minúmbáítántáá'á tai'áiníye. **20** Óraa'-imayaa é'a kempímbó komé'o aaimo simátíménda kawe'-úmai isáíyan-imayaa wéunana sirunkó aamoí wéiye.

Ékaante Séraantetafena waé'mai-aaimo siyáin-aai.

21 Kempínkémbá tuwímbai sé'a Mósese siyáin-amaamba arááíwaundasa Maníkó aamoí uwásinkainiyemo wésawi minámáánkóní áwáuma ímba kawe'-úmai wéisaafó simátíménda ísáaro.
22 Naaofá'a Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna Émbaramu kael'-iyámpói matinkómiba moórá-iyampoi kísau-ininko ma'ánkarowana

moórá-iyampoi aifa'-íninkó ma'ankówana
 23 kísau-ininkoni iyámpói miwítí imáyáafinkemba
 ma'ánkaraifo aifa'-íninkóntáfena Maníkó séna
 iyámpói ma'ankáinone símai fasi'ámakonka'a
 ma'ánkaraifye. 24-25 Minááígombó waé'maimo
 sendá ísáaro. Mindá kae'-áái símai tarímakaiye.
 Moórá-aaima Árépiyaa-marafa'a Sáínai-omapa'a
 Maníkó Mósesembo simámakain-amaamba póna
 moórá-ininkon-awi'a Éka kísau-inimba póna
 wenaráátomba kísau-waasi pósa ámáánko
 ta'ótokaipa'a méraawe. Minááígóní áwáuma
 maarán-aye. Yérúsaremu-naopa'a marapá'á
 wérain-daopa'a isasá mindáópaken-kwaasi
 ámáánko ta'ótokaipa'a méraawe. 26 Énifo moórá-
 aaima símai tarímakain-aaima maarán-aye.
 Aú-nao'a Yérúsaremufakaan-dao'a wíyómpa'a
 wéraipa'a ámáánko waási ímba ta'ótokain-
 daopa'an-aye. Énifo minááígóní áwáuma maarán-
 iye Maníkón-aaisafeta érai'e súndawisa kentáá
 sinówaraamba uráye. 27 Minááísáfena Áísáya

Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna
 age-íninkó iyámpóiimo ímbo matínkáín-ininkon-
 arunkó kawe'á íno. Waaigómó aúkain-
 ininkon-araatomba sáwifa'a méraafo
 waaiwárá'-íninkón-áráá'a sesimái
 méraamba póna ímbo áí'o wéisanamo
 iyámpóiimo ma'ánkáín-ininkon-arunkó
 kawe'á isaná aamoi wéiye
 agaimaréna siyáye.

28 Kesí waásisono, Maníkó Áísáakimba
 ma'ankáinone símai fasi'ámakonka'a

ma'ánkaraintemba kembiwísáféná Maníkó símai fasi'ámakainka'a pó'a wení iyámpói-owe. ²⁹ Naaofá'á anófoiti imáyáafinkemba ma'ánkaron-iyampoigo éna Maníkóní ámútankoni imáyáafinkemba ma'ánkaron-iyampoigomba sáwí'a uwánkaraimba pósá miyán-kwáásí mésa miyá-sáwí'á wéowe. ³⁰ Naaofá'á aúfáífimba agaimaréna séna
 kísau-ininkonte ááninkonte'a ti'maraaó.
 Tifowámá puwínda aifa'-íninkón-ááninko
 wení moparawímbá maíndanifo kísau-ininkon-ááninko ímba máíníye
 agaimaréna siyáye. ³¹ Kesí waásisono.
 Kesáámá ímba kísau-ininkon-araa'marinta úmpo aifa'-íninkón-áráá'marinta úne.

5

Ísu sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkaraindafa'a mé'a miyáumai méraaromo siyáin-aai.

¹ Ísu Káráísiti séna sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkanaumne séna faúsínkaraimba pó'a kembiwí faútinkaraindafa'a mé'a aneka'á ta'ótoraindaampa'a ímba arááíwáéro.

² Kemá Póro simátimumpo kawe'-úmai ísáaro. Arupíse úmai méraawin-owe Maníkó síndasafe'a túma kárámai araénáémba oro wésembe minááísafé'o ewémó siyanamo éna Ísu Káráísiti kembiwísáfénawe sénamo pukáin-aniko ímba túwa'nai ínaye. ³ Túma kárámai araénáémba orómó wésewisafe'a afora'á

súmpo ísáaro. Yúndaa-waasiti ámáámbo arááíwae'o túmo káráaimo araénáémbó é'o é'a Yúndaa-waasiti ámáámba seyaafá'á arááíwa'mae'a koró.⁴ Kempínkembá tuwímbai sé'a ámáámbo arááíwaunda Maníkó suwánéna arupíse úmai méraawin-owe sínye-imayaawéowi Ísu Káráisitiye'o kááísamaimo méraamba ifátuwe'a Maníkómó úwoimo wétuwa'nai-imba tínaen'i'a uwámakaawe.⁵ Kembiwí miyá wéofo kesáá maará éta Ísu Káráisitiye'a kááísamai méraunangasa Maníkóní ámútanko súwa'nai imba pónasa kentáásáfena séna arupíse úmai méraawin-owe sínda amu'maréta méta séta érai'a miyá sínyesa wésune.⁶ Ísu Káráisitiye'a kááísamaisa méraundasa moórágomo áúmo káráaimo araénáémbó ínana ímbo áúmo káráaimo araénáémbó ínanamo índa mindá imba óraa-tantaa'an-ifo Ísu Káráisitiye'o kááísamaimo méraundasa túwa'nai úmai méraundasa mindá óraa-tantaa'an-iyé.

⁷ Ísu Káráisitini aampa'lá aamoí ésa wéaraaiwaemba moórágomo minámbá fásítuwaisa'a káfé'a Ísu Káráisitini érai'-aaima imba wéaraaiwaewe.⁸ Maníkó wemparí'o índasafena táántaraiwai minámbá imba fáítukaifo waási fáítukaawa'a imba wéaraaiwaewe.⁹ Waási maarán-ááímá wésewe. Kisaamó moórámo kawáá'isana seyaafá'á wégawaa'iyé wésefo kentúra'a káráwiyoro.¹⁰ Kembiwíyé kesááwé Fasi'aénkóe'a kááísamaisa méraundasafeta óraaka'a simátime'a súne. Kemó imáyáamo úndantemba miyán-ímáyáá íyata mimbórá-ímáyáásá ónaumnesa wésunda póna karo'-ááímá

séna kentirumbá wéfaiyaraíwai kemá ímba awánáúnda-waasi wemá sáwí-meyamba máíníye-aaima wéisaumne.

11 Kesí waásisono. Tuwímbai kentáfésamo karo'á sésa arupíse úmai méraawin-owe Maníkó síndasafe'a túma kárámai araénáémba oró-ááímá wésiyemo karo'ó wésembo minááímó paaímó wésundarakaa ímba sáwí'a uwásinkááwisino. Kemá simátíme'a súne. Ísu Káráísítimba aaraatáiyá'á tufúwana kentáásafénawe séna pukáiyeaaima wésimatimunda-aaisafesa aaisambá wésefo túma kárámai araénáémba oró-ááímó wésundarakaa ímba aaisambá síyówaisino.
12 Karo'-ááímó simátimesamo kentirumbó wéfaiyaraawi miwí túma kárámai sáwí'a uwásuwaaro-imayaá wéune.

13 Kesí waásisono. Sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkembo faútinkaindasafena Maníkó táántamai miyá uráimba pó'a é'a faútinkaisa'a méraantafe'a sáwí-tantaatafe'o tirááísafe'o wéomba ímba arááíwae'a wempá'-wempa'a tirumbá timé'a túwa'nai úmai méraaro.
14 Mindásafena naaofá'á Maníkón-aaí aúfáífimba agaimaréna séna

kesáfé-ímáyáámó ontembá kentí
waási-imayaawara'a oro

agaimaréna siyáyi. Maníkómó siyáin-amaankoni áwáuma miyán-áwáún-iye. **15** Énifo kembiwí keiyái aaisan-aaisambó sé'a íyambo é'a sáwí'a úmai tai'ánááfo káráwiyoro.

Maníkóbó arááímo tainí'a ésa sáwí-imayaagomba tirááísafesa ésmo on-áái.

¹⁶ Simátíménda ísáaro. Maníkóní ámútanko sintembá miyáumai maé'mae'a é'a Maníkómbó arááímo tainí'o é'o é'a sáwí-tantaatafe'o tirááísafe'o on-ámbó ímba arááíwaiyamba mindá kanaán-ifo miyán-oro. ¹⁷ Sáwí-imayaasafe'o tirááísafe'o ombá isaná Maníkóní ámútankombo arááímo tainí'o ombá isaná minkáé'-imáyáágórái wétiyaifo Maníkóní ámútankomo kentúra'o káráwiyaaimbo é'a sáwí-tantaatafe'o tirááísafe'o on-ámbá ímba arááíwaenqawe. ¹⁸ Maníkóní ámútankomo sintembó miyámó é'o é'a sé'a Maníkóní ámútankomba arááímo tainí'a wéunana póna Yúndaa-waasiti ámáánko kembá ímba ta'ótokaiye wésewe.

¹⁹ Waási miwítí imáyáafinkemba afora'á maará wéowe. Maa'u-tántáá'í'a ésa óraa-sawi'a ésa sawí'o wéon-tantaatafesa ímba tigaesáfesa ésa ²⁰ kísaumo uwántaan-tantaakon-awí'a mósá marésa waántá-waaison-imayaá mósá marésa úwaa'a wéfesa fintón-kwénesea týámba wéuwatinkesa aaisambá wésesa tirumbá sawí'a wéuwatinkesa aaisambá wétiyesa miwí tááigo íyáákainkwae sésa ímba taankarotámai kawé'-úmai mésa tuwínkaal'-úmai mésa ²¹ túrande-urande wéesa uwói'o on-dómbá wénesa uwói'a wéesa uwói'o on-dómbó náiyantafesa túwaandu urésa miyán-tántáá'á waásiti imáyáafinkemba wéowa'a símai wákátime'a aneka'á símai wákátime'a sé'a miyámó wéowi Maníkóní nombara ímba maénááfo káráwiyoro wésune.

²² Énifo Maníkóní ámútanko tirumpimbá mérhaiwai maará uwátínkáísasa méraawe. Tirumbá wétimesa tirunkó kawé'a ésa faru

úmai mésa fasi'ámai mésa ímba tuwesaraí ínasa mésa túwa'nai úmai kawe'á uwátinkesa miwítí kísqu kawel'-úmai wémaesa ²³ miwí túma ímba maimae iyésa miwí túra'a káráwimai kawe'á ésa miyámó owíní áwáuma ímba aambá fáikaiye. ²⁴ Ísu Káráisitini waási sáwi-imayaasafesamo tirááisafesamo wéon-imayaago kentáá ta'ótó'mai tafisifó sésa sáwi-imayaasafesamo tirááisafesamo on-ámbá tínaaeni'a uwámesa tukáawe.

²⁵ Maníkóní ámútanko aúí'a uwásínkaraaisata aúí'a úmai méraundasa póta wení ámútankomo sintentá úmaisa arááiwáéno. ²⁶ Kentúma ímba maimae'a iyé'a kesááigo íyáákainkwae ímba sé'a kawe-tántáá'ó índasafe'a ímba símai sáwi'an-oro.

6

Umbai-tántáá'ó wéraindawi túwa'nai orómó siyáin-aaí.

¹ Kesí waásisono. Kempínkémbó tuwímbaimo sáwi'o wéombo ésa wétuwanaamba pósá kempínkémbó Maníkóní ámútankomo sintembó miyámó wéowi wempa'á arupíse uwátinkanaawe. Kembiwíwará'á miyá-sáwi'á ónááfo káráwiyoro.

² Umbai-tántáá'ó wéraindawi túwa'nai oro. Miyámó é'o é'a Ísu Káráisiti siyáintemba miyá ónááwe. ³ Úwoi-waasimo óraa'-waasi únemo síyamba minímáyáágó karo'á simátinkainiye.

⁴ Kentí kísauwe fí'owiti

kísauwe tuwínááfo kentí kísau tuwínke'a kawerá'i sáwíra'iyompo awánaaro. Kentí kísau kawel'ó ína'o é'a aamoi ónááwe. ⁵ Seyaafá'-wáásífá'á umbai-tántáá'á tíndanifo ímba

ifátuwe'a fasi'ámai mé'a moórá-mora-waasi túwa'nai oro.

⁶ Maníkóní ásé-aai ísámae wéiyowi miwítí kawe-tántáá'á seyaafá'á tuwínkaa'-úmai tuwímbai-tantaa'a Maníkón-aai wésimatimewifa'a tíma'mae'a íyóro.

⁷ Ímba kanaa'lá Maníkómbá karo'á simánkanaafo érai'-aain-ifo ímba moórá-imayaan-oro. Kawel'-ánáuntúmbó úmárááwimo ombá kawe-tóbá wéfakaraafo sáwi-anaquntumbo úmárááwimo ombá sáwi-tomba wéfakaraawe. ⁸ Miyámó ombá sáwi-tantaatafesa tirááísa fesa úmaesa wéiyowi miyámó wéowini anondááma puwésa Maníkóní ewaa'á ímba méranaafo némpa'a méranaawe. Énifo Maníkóní ámútankombo arááímo tainí'o úmaesamo wéiyowi miyámó wéowini anondááma aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe. ⁹ Mindásafeta kesáá kawe'á úmaeta wéiyundasa ímba suwesaraí ínata ifátuwáano. Kawel'ó úmaetaamo wéiyundasaamo ímbo suwesaraí ínataamo tuwétaamo éta ánaaen-kanaamo tínda kawel'-méyántá maéta ménäumne. ¹⁰ Mindásafeta túwa'nai onda-ámbó wéraimbo éta seyaafá'nánká kawel'-úmaisa túwa'nai onó. Maníkón-aaisafesamo timankúnkumbó wéowiseta mimbórá-ákúní'a úmai méta túwa'naisaamo ondasá mindá óraa-tantaa'an-aye.

¹¹ Ayáiyá'á kemá Póro óraa'-aufaifimba agaimaráúmpo toráumai awáné'a we-nayáánaufi'an-aye seró. ¹² Tuwímbai sésa suwánésa óraa'-waasin-owe síwae sewí

kembiwísáfésa sésa túma kárámai araénáémba oro wésewana miwí tááigo kembiwí wétafisiye. Ísu Káráisiti kembiwísáfénawe séna aaraatáiyá'á pukáiyé-aai aantembo senkakaa tuwímbai ísámai sáwi'a uwátinkááwisino. Ímbo sáwi'o uwátinkaiyantafesa sésa túma kárámai araénáémba oró-ááiwárá'á wésewe. ¹³ Túma kárámai araénáémba orómó wésewi Mósesemo siyáin-amaamba ímba seyaafá'á wéaraaiwaewe. Kentúmo araénáémbo mósa úmaraiyantafesa túma kárámai araénáémba íwae wésewe. ¹⁴ Miwí miyá wésefo kemá Poro mimbórá-ááímá mósa maré'a Fasi'aénkó Ísu Káráisiti kentáásáfénawe séna aaraatáiyá'á pukáiyé-qaima mósa wémaraumne. Ísu Káráisiti kentáásáfénawe séna pukáintafe'a púwón-kwaasimo marapá-tántáátáfésamo ímbo imáyáamo ontembá marapá-tántáátáf'e'a ímba imáyáa é'a sáwísamban-iyé wésunda póna mintántáákó kembá ímba wétafisiye. ¹⁵ Moóráwigomo áúmo kárámaimo araénáémba ínanamo moóráwigomo ímbo kárámaimo araénáémba índa mindá ímba óraa-tantaa'an-ifo Maníkó aú-waasiyaani'o uwásínkaraimba mindá óraa-tantaa'an-iyé. ¹⁶ Simátimunda-aaimo arááíwa'mae iyíyanamo éna Maníkó faru úmai arumbá uwátinkena wení waási seyaafá'á miyá uwátinkainiye.

¹⁷ Ísun-aai simátimewandarakemba sínkamuwana afimá sine'á wéraintafe'a Ísu Káráisitini kísau-waasi óne wésefo moórá-umbaitantaa'a ímba síméro.

¹⁸ Kesí waásisono. Fasi'aénkó Ísu Káráisiti kem-

biwísé'a ména úwoi wétuwa'nai-isa'a
érai'-aain-iye sé'a inaí súne.
Kemá Póro súnda-aai taí'áiye.

**Aú-aai símai kááísamakain-aai
The New Testament in the Awiyaana language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Awiyaana**

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Awiyaana

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-08-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0dda5aa4-c019-59cf-b9ee-e1fd4762d49c